

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoază.
Nimeri singuratici à 5 cr. se vând la „Institutul Tipografic” și la
„Prăvălia industriilor române din Sibiu” (Strada Cîsnădiei Nr. 27).

NEMERNICI!

Din expunerile mele de până acum s-a văzut înălțarea de fapte petrecute dela Septembrie încoace și scopul final al acestor fapte, cari în lumina scopului odata măturisit apar în toată forma niște uneltiri meschine, începute pe tema trădării, ca în cele din urmă șarlatanii „intransigenți” se poartă trada în toată liniștea programul național, care alcătuiește piatra unghiulară a politicii noastre naționale.

Să spargi un comitet, să sfărâmi toată organizația noastră de luptă, să prefaci întreg partidul național într-un sfâșietor cimier; să sameni vrajbă și zizanie, să colportezi minciuni și infame calumnii, să alimentezi neîncrederea între oameni, ear' pe aceste motive să avânti o întreagă generație de oameni de bunăcredință, să-i legi și să-i duci orbește până la un punct și în sfârșit să cauți ca prin surprindere să-i „prefaci” în partid moderat, recte în partid de necondiționată capitulare, eată elementele cari constituiesc noțiunea trădării fundamentului de drept, pe care stăm.

Am dus cu toții o luptă cerbicoasă; această luptă, deși abia începută, dase deja rezultate mult promițătoare.

Desvoltarea conștiinței naționale a popoului luase un avânt neînchipuit, conștiința sa de individualitate primejdii, dar' cu toate acestea rivnitoare la o formă concretă de manifestare politică se luminase și întărise pe fiecare zi.

Pentru fiecare om cu capul bine rinduit, pentru fiecare Român cu simțul național dezvoltat și care știe ce vrea, un lucru lipsa acum: concentrarea tuturor forțelor vii ale națiunii și continuarea acțiunilor într-un sistem înălțat de idei practice.

Trăim încă într-o epocă, când luptele noastre nici nu au, pentru-că nu pot avea, caracterul specific de lupte politice: fondul veritabil al luptelor noastre este conflictul de rase, una vrea să ne asimileze ear' noi căutăm ca etnicește și politicește să ne individualisăm.

Am dat până astăzi lupta mai ales pe terenul extraparlamentar: în presă, pe strade, în adunări și manifestații de nemulțumire, în publicistica străină etc.

Ori-și-cine are o vedere limpede până în fundul situației noastre și în situația tuturor naționalităților din Ungaria; ori-și-cine mai cunoaște fazele de evoluție și situația actuală a luptelor naționale din Austria și raporturile politice externe ale monarhiei noastre, trebuie să-și zică: ar fi absurd să vovești tu, popor tinăr și amenințat cu exterminarea națională să faci astăzi, când încă nimeni nu te bagă în seamă, diplomaticiști grimase, să îmbraci mânuși și să „faci politică” de frase lungi și seci fără idei de luptă și să aștepti „intervențiuni” (!) și „samsaricuri”, cari, precum stau lucrurile astăzi, nu pot fi, absolut nu pot să fie, decât echivalente cu „politica”: de a aștepta mila și îndurarea celor-ce te asupresc!

Căci, pentru fiecare om rezonabil și care cunoaște chestiunea, un lucru e cert: n'au primit Ungurii în deceniile trecute și nu primesc astăzi samsaricurile celor din România, decât cu o singură condiție *sine qua non*: ca să utilizeze și exploateze pe anumiți bărbați de stat ai României în scopuri specifice maghiare; ca astfel cu ajutorul intereselor de partid din România să se ne siluească la capitulare necondiționată.

Aceasta a fost politica maghiară în trecut, aceasta e și astăzi și numai niște naivi, cari idee n'au de relațiile internaționale de astăzi, au putut fi orbiți de o nălucire: că Ungurii, pentru-ca se-și ajungă de astă-dată, în fața mileniului, scopul lor același și neschimbat, au luat-o peste Viena spre București.

Ei bine: Viena și Pesta sunt azi în chestiunea noastră, perfect același factor: maghiarismul.

Voiu discuta această foarte important și perfect de clară tactică ungurească, cu altă ocaziune.

Vorba e însă, ca noi înșine să nuperdem firul „politic” al luptelor noastre, căci caracterul fundamental al fazei prin cari am trecut și în cari ne găsim și astăzi, trebuie să rămână și la noi același și neschimbat: agitațiunea chestiunilor a căror complexitate alcătuiește ceea-ce numim noi: drepturile noastre imprescriptibile de naționalitate. Nu milă și îndurare cerem noi: luptă cerem, în cadrul legilor.

Câtă vreme ne-a fost dat să păstrăm acest caracter în defensivă noastră, cât

timp nu ne gândiam, decât la deputații de popor la Viena; la adunări mari populare; la congrese de naționalități; la agitațiunea chestiunii noastre în presa străine etc.: lucrurile mergeau bine, toată lumea era animată, toată lumea era mulțumită și ne privia cu drag, pentru-că motivul de energie al mișcărilor noastre, răspundea la un simțământ general al maselor poporului românesc, dar' nimerise și direcțiunea adevărată în care trebuie dusă lupta noastră, dacă e, ca ea să ne dea rezultate din ce în ce mai favorabile și succesul final.

Deodată însă intervine „politicianismul”.

O clică de politicăstri de ai nostri, care nici-odată nu pătunsese rostul adevărat al acțiunilor din cei din urmă vre-o 4—5 ani; o clică, care vre-o zece ani ținuse pe Români, prin „Tribuna” de atunci, cu vorbe, cu banalități, cu „stăruință în răbdare”, cu „bună chibzueală”; o seamă de oameni fără idei, fără temperament, fără energie, amestecați și ei în acțiunile din urmă, ca Pilat în Credeu, — au crezut, că a sosit vremea să facă earăși „politică” de capul lor.

Astfel s'au dejosit la rolul de unelte ale unor curente din Teara-Românească, cari nu vor, pentru-că nu le este ertat, să știe și să încurajeze avântul ce-l luase cauza noastră națională.

Curente, cari trebuie, direct și indirect, să dea mână de ajutor guvernului unguresc: ca să încetăm „agitațiunile”!

E trist, dar' așa este!

Această clică ameiță de clișeuri răsuflate, buimăcită de „onoruri, socotea și ea, că „sântem obosiți”, că „trebuie să ne împăcăm”, că „trebuie să încetăm cu agitațiile” etc. Omul este un produs al mediului în care trăiește, și astfel și clică, care acum umblă în ruptul capului după „împăcare cu Ungurii”, pentru-că „situațiunea se caracterizează prin o apropiată soluțiune a chestiunii naționale” (!) această clică nu face, în definitiv, decât ce 'i-se dictă și 'i-se sugestionază, în mediul, în care a fost adimenită și se învrtește astăzi.

Ani de-arindul acești oameni au strigat și au pus pe alții să strige, ca niște rabiști, în contra moderațiilor nostri de toate nuanțele; și de-arindul vedeau „fire, care pleacă dela București peste Petersburg la Budapesta”.

În timpul din urmă au pornit o campanie în contra membrilor din comitet.

Și după-ce ne-au tulburat toate apele, după-ce ne-au desorganizat și adus la anarhie: eată-i, că vin încet și cu „bună chibzueală”, rind pe rind, cu „Milleniu” de „îndulcire”, cu „nemulțumiri legitime” și în sfârșit cu „direcțiunea nouă” în „situațiunea schimbată”: abzicerea de programul național, depunerea armelor, sfârșitul acțiunilor! Cu alte cuvinte: să ne dăm legăți, să capitulăm în toată forma, că atunci Ungurii vor reforma legea electorală!!

Și când această hotărîre definitivă din partea dlui Bánffy?

După-ce comitetul național, spart și redus la 7, scriu șapte, membri, răspunde guvernului unguresc:

„Pace? Bine, pace vrem și noi, dară: stăm neclintiti pe basa programului național dela 1881!”

Da, baronul Bánffy, care știa, că martirii sunt populari, voia să-i înduplece pe ei la părăsirea programului național, dar' a primit un răspuns, care 'l-a convins, că martirii nu lasă baza politicii noastre naționale din mână.

Atunci domnul Bánffy știind, că lucrurile sunt bine puse la cale în București, a pus — prin fire transparente — în mișcare compania Slavici-Brote.

În acest timp sosește la București domnul August Munteanu dela Dej, și tratează cu Slavici.

Consorteria Slavici-Brote, care stă în „relațiuni politice” cu acest domn August Munteanu, unealta dlui Bánffy, s'a arătat, precum se vede, foarte „dispusă” de a începe acum „direcțiunea nouă” în „situațiunea schimbată” sau cu alte cuvinte: capitularea, după ce comitetul, partidul, totul a fost desorganizat și sfâșiat! Ce bine era acum, dacă domnul Brote ar fi isbutit să și pună în practică „organizațiunea nouă”, cum ar mai merge astăzi lucrurile de bine, dacă oamenii s'ar fi legat să asculte de șefii „Slavici-Brote-August Munteanu”.

Eată „îndulcirea Maghiarilor”, eată „direcțiunea nouă” în „situațiunea schimbată”!

Da, aci au ajuns „oamenii politici” din vechiul grup al „Tribunei” la — August Munteanu!

Da, pentru-că ei dau ieftin, mult mai ieftin decât semnatarii „Manifestului”, mai ieftin decât dl Mocsonyi, mai ieftin

decât Gall-Miron, da, pentru-că ei sînt oamenii dlui Bánffy.

Și acestor simbrășii să nu le zici trădători? Să nu le arunci propria lor armă de până ieri alaltăieri în față?

Pentru-că mai există câte un cascăgură, care „nu poate crede”, că Slavici-Brote n'ar fi „buni Români”?

D'apoi Mocsonyi nu e bun Român?

D'apoi Brediceanu nu e bun Român?

D'apoi Dr. Rațiu, Dr. Mihali, Pop de Băsești ș. a. nu sînt buni Români?

Și dacă sînt, de ce această nevrădnică consorterie 'i-a tratat până ieri de trădători? Pentru-ca la rindul seu, „szabad a vásár” vorba lui Slavici, să întinză mâna și să-i liciteze?

Să compromită buna reputație a unei întregi generații de oameni cum se cade și să facă întreg neamul de ocară?

Căci ocară este, când alergii după Unguri cu asemenea „împăcări” și le dai lor și altora dovadă, că principiile noastre sînt o cantitate neglijabilă, o „marfă” fără preț!

Ah, dar' ei n'au „eșit încă în publicitate”?

Dar' când au declarat Mocsonyiștii „în publicitate”, că nu mai stau pe baza programului național? Când și unde? Adeacă cum?

Am să stau eu, care nu sînt „vechiu tribunist” ci membru al partidului, am să stau lângă voi, am să mă uit cum „preparați terenul” și când stați să vă repeziți asupra unei cauze mari și sfinte, ca să o nimiciți „în înțelegere” cu un Augustin Munteanu, i. e. Bánffy, — eu am să tac?? Pentru-că erau conferențe intime?

Ei bine, să știți un lucru: nu mai există intimitate, nu mai există considerație și nici o legătură, când voi înși-vă, după-ce ați dărîmat partidul, imi declarați cu sfruntare hotărîrea voastră de a seduce lumea, scopul vostru nevrădnic față cu o cauză publică, a unui întreg popor!

Principiul fundamental în justiție este: să împedeci dintru început crima; în medicină: să împedeci ivirea morbului; în lupta națională: să împedeci în germinare săvîrșirea unui act anti-național.

Aurel C. Popovici.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Raportul general al Academiei-Române asupra lucrărilor făcute în 1895—96.

Donățiuni, legate și fonduri.

(Urmare).

6. La 12 Noemvrie a încetat din viață în București d-na Maria General I. Carp, care, prin testamentele sale dela 4 Iulie 1892 și 4 (16) Martie 1895, lasă Academiei o mare parte din averea sa, prin următoarele dispozițiuni de ultima voință:

A. Din testamentul dela 4 Iulie 1892.

Dispon de avutul meu după-cum urmează:

Las Academiei-Române din București moșia mea Olteni, din jud. Teleorman, plasa Tîrgului, comuna Olteni, în toată întinderea ei, cu toate îmbunătățirile, ecarete, mori și tot ce se află pe dînsa; pun ca obligație Academiei-Române următoarele îndatoriri:

a) va da Ateneului-Român din București 10.000 lei odată pentru todeauna:

b) va da pe fie care an 4.000 lei, 2.000 vor fi destinați pentru a îmbrăca pe copiii sîrmani dela școalele din orașul Giurgiu, jumătate pentru fete și jumătate pentru băieți; ear' ceialalți 2.000 fi va da pentru băieți și fete sărace dela școalele din București, asemenea pentru îmbrăcăminte, căutându-se tot-

deauna de a se da celor mai săraci și celor mai buni;

c) lei una mie va da pe an pentru întreținerea școlii din comuna Olteni;

d) cinci sute lei pe fiecare an va da pentru întreținerea bisericii din comuna Olteni, unde se va pomeni numele soțului meu Ioan și al meu de veci de vecie;

e) la fie care trei ani, Academia-Română va înființa un premiu de șapte mii lei, care se va da pentru cea mai bună scriere în limba română și făcută de un Român. Acest premiu se va da alternativ pentru o scriere militară și pentru alta civilă, înepîn-du-se cu cea militară. Subiectul pentru scrierea militară se va fixa de o comisiune de șapte generali și ofițeri superiori, care va fi numită de ministerul de război; ear' subiectul scrierii civile se va fixa de Academia Română. Acest premiu va purta în todeauna numele de *Marele premiu General Ioan Carp și Maria Carp*;

f) Academia-Română va avea în todeauna un tinăr trimis în străinătate sau o tinără fată, cari vor înveța bine și vor fi aleși din următoarele familii: familia C. I. Bossie, Anton Carp, D. I. Carp, C. A. Orăscu; din aceste familii și din descendenții lor, continuu cît vor exista, se va trimete, alegîndu-se cel mai bun, spre a studia în străinătate; plată anuală 'i-se va da de Academia-Română 4.600 lei pe fie care an.

Las fratelui meu C. D. Bădulescu toată ceeaaltă avere a mea, ce se va găsi la încetarea mea din viață, adecă moșii, case, ecarete urbane, bani, lucruri și tot ce se va

găsi, fără a avea vre-un drept cineva a-i preține ceva.

Îl oblig pe fratele meu C. D. Bădulescu ca să dea nepoatei mele Adina C. I. Bossie suma de douăzeci mii lei; îndatoresc pe fratele meu ca să îndeplinească toate datorile religioase pentru înmormîntare și cîntarea suflului pe timp de 7 ani.

Cu executarea fidelă a tuturor dispozițiilor din acest testament înscriez pe Academia-Română sau pe acele persoane, cari după vremuri vor fi chemați să moștenească atribuțiile sale, o las patriotismului și onoarei acelor persoane spre a-l executa întocmai cu onoare și demnitate.

B. Din testamentul suplentar dela 4 (16) Martie 1895.

Pe lângă cele-ce am dispus prin suszitul meu testament mai las următoarele legături:

20.000 adecă douăzeci mii lei, Mărioarei Anton Carp, fiica naturală și adoptivă a vărului meu prin alianță Anton Carp;

20.000, adecă douăzeci mii lei, domnișoarei Margareta Costav, fostă soră de caritate, pe brațele căreia a murit iubitul meu soț General Ioan Carp, și care în urmă 'mi-a dat și mie îngrijirile cele mai bune cu dragoste și devotament;

1000, adecă una mie lei, visitiului meu Naie Moscu;

1000, adecă una mie lei, bucătăresei mele Lina Moscu.

Îndată după facetarea mea din viață toată averea mea mișcătoare și nemiscătoare se va lua în primire de către Academia-Română, executora mea testamentară, căreia ti dau posesiunea întregii mele averi.

Academia-Română este obligată a achita toate legaturile făcute de mine printestamentul meu cu data din 4 Iulie 1892, precum și pe cele din prezentul testament suplentar.

Legaturile din acest testament, precum și acelea ce am făcut prin testamentul din 4 Iulie 1892, domnișoarei Alexandrina C. I. Bossie, se vor achita integral și fără nici o scădere de taxe sau alte cheltuieli de către Academia-Română din averea mobilă ce se va găsi la moartea mea.

Delegațiunea, urmînd și părerea unanimă a membrilor prezenți în ședința dela 17 Nov. a hotărît primirea legatului, după care s'a obținut îndată, pentru aceasta, și decretul regal dînd Academiei cuvenita autorizare legală de acceptare.

Rudele răposatei au deschis acțiune judecătorească pentru anularea testamentului și astfel succesiunea este pendentă înaintea instanțelor judecătorești.

Concursurile premiilor.

În sesiunea generală a acestui an sînt de acord 3 premii pentru opere publicate și alte 3 pentru lucrări prezentate în manuscris asupra subiectelor puse la concurs.

La concursurile acestor premii s'au prezentat următoarele publicațiuni și lucrări:

1. La *Premiul Năsturel-Herescu*, de 4.000 lei, care este a se da unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori-ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decemvrie 1895, — s'au prezentat următoarele publicațiuni:

Bogdan (I.), Cronică inedite atîngătoare de istoria Românilor. București 1895.

Chicea - Comănescu (Aurel), Gramatică limbii germane. București 1895.

Cusa (A. C.), Monopolul alcoolului. Discursuri. București 1895.

Cusa (A. C.) Teranii și clasele dirigitie. Discursuri. Iași 1895.

Lecca (Haralamb G.), Prima Buc. 1896.

Nenișescu (I.), Dela Români din Turcia-Europeană. București 1895.

Rosetti (Radu D.), Din inimă. Poesii. București 1895.

Rosetti (Radu D.), Cartea dragostei. București 1896.

Rosetti (Radu D.), Prosă și epigrame. București, f. a.

Stătescu (Alexandru), Conu Mache să trăiască. Novela originală. București 1895.

Vampa (Laura), Nou! București 1896.

Vlahuță (A.), Iubire. Poesii. Buc. 1896.

2. La *Premiul Statului Lăzăr*, de 5.000 lei, care este a se da unei cărți scrise în limba română, cu conținut științific, sau celei mai importante invențiuni științifice făcute dela 1 Ianuarie 1894 până la 31 De-

„Liberalismul” modern. Contele Zichy Nándor, luând parte la adunarea generală a reuniunii catolice din Viena, numită a „S-tului Mihail”, a ținut în fața unui public distins, între cari cardinalii Gruscha, Schönborn, nunțiu Agliardi, un discurs, care a aflat resunet foarte îndepărtat. Până și „Tiemer” din Londra ține să reproducă din el.

Accentuând solidaritatea creștinilor din Monarchie, fără considerare dacă sînt dincoace ori dincolo de Leitha, contele Zichy a accentuat, ca adevărul este independent de majoritatea măiestrită și sforțată din parlament. Despre liberalismul de azi a zis următoarele:

„Principiile greșite ale liberalismului modern au prins adevărul rădăcinii, și se manifestă prin egoism, poftă de câștig, dominația unei națiuni asupra celeilalte, desconsiderarea adevărului, dar adevărul creștin trebuie să lupte contra acestora și să iubească și pe oamenii de altă credință, de altă rasă și naționalitate”.

De ale Sârbilor.

I.

Pe timpul pregătirilor pentru sărbătorile jubileului Miletić, „Zastava” lăsa printre rîndurile de mai multe ori a înțelegerii, că Sârbii, în primul rînd adevăratul radical, nu se pot angaja pentru nici o acțiune politică până nu vor trece peste jubileul, mai ales până nu se va asigura existența materială a nefericitului fost conducător. Partidul, reprezentat prin „Zastava” o considera aceasta ca o datorie neînlăturabilă, ca o afacere de onoare, care nu este iertat națiunii a o trece cu vederea, a scăpa de ea.

Pregătirile acestea absorbiau aproape toată activitatea celor ce cu trup și suflet, zi și noapte, fără de considerare la propriile lor interese, ba cu neglijarea acestora, stau pe șanțurile sau ridică șanțurile atacate în luptă pentru neam. Pentru asigurarea existenței materială a lui Miletić s'a înființat o societate pe acții cu numele de *Bratstvo* (Frăția), 3000 la număr, cu câte 10 fl. una, spre a strînge astfel 30.000 fl. parte pentru plădirea datorilor, adunate de când e Miletić bolnav, parte pentru a-i putea oferi o rentă viageră. Se zice, că ar fi fost vorba și de asigurarea materială a „Zastavei” însăși, persecutată în chip atât de crunt în ultimii ani, de cătră stăpînire.

Ziarul aliaților nostri nu publică încă rezultatul întreprinderii pe acțiuni, căci n'are încă la îndemînă toate datele; dar după numărul orașelor și corporațiilor publicate în foaie ca unele ce au subscris acții, se poate deduce că afacerea a reușit.

Sărbarea zilei de naștere dela 22 Febr. a decurs conform intențiilor celor ce o arăngaseră, mai bine zis corăspunzător stării fizice și sufletești a marelui iubitor: fără agomot, fără izbucniri elementare de bucurie, fără petreceri emoționatoare, cu o demnitate așa zis religioasă, bisericenească, ca o sărbătoare academică. Chiar și la concertul și reprezentarea teatrală în seara zilei jubilar, zice „Zastava”, privirile publicului întreg erau îndreptate mai mult, spre el, slăvitul, spre logea lui, decât la scenă; nimeni din public n'a îndrăznit să dea, în nici un mod, expresie simțimentului ce-l produce prestațiile artiștilor, numai dacă cineva din logea lui găsia de

potrivit a da semn de aplaus, și publicul o făcea, dar în mod discret, gîngăș să nu strice iubului națiunii.

În acest chip solemn — grav au decurs și celelalte conveniri, ședințe, conferențe și petreceri. Însăși foile maghiare constatarea la timp caracterul acesta, din toate punctele de vedere demn al sărbătorii. Asemenea sărbări, poate numai cu aparențe mai viue, s'au ținut în aproape toate orașele, locuite de Sârbii: în Ungaria, Croația, Serbia, Muntenegru; tot astfel studenții dela universitățile din monarchie și străinătate; în sfîrșit coloniile sârbești împrăștiute în țeri străine, până și Siberia și America.

Salutări telegrafice și prin epistole încă au sosit slăvitului bărbat din toate părțile.

„Zastava” publică acum pe rînd atât corespondențele cu dările de seamă despre sărbarea zilei pretotindene, cât și salutare; acestea din urmă în ordine alfabetică a orașelor. Printre acestea găsim sub litera A. și B. și următoarele telegrame trimise de Români:

Arad (nemțește). Fii salutată, martirule al celei mai frumoase idei, părintele poporului Tău mult încercat! — Dr. Ștefan C. Popp.

Bistrița (românește). Din incidentul zilei natale a 70-a a ilustrului bărbat și luptător sârb, Dr. Svetozar Miletić, mă folosesc de ocaziune a-i exprima pe această cale, admirațiunea mea sinceră, pentru exemplara abnegațiune, jertfele enorme, și suferințele grele ce a suportat în sublimă luptă națională a poporului sârbesc. Scriu în limba națiunii mele române, aliate cu cea sârbă, neavînd fericirea a o vorbi pe aceasta din urmă. Națiunea sârbă, sărbătorind azi pe fiul său, Dr. Svetozar Miletić, dă din nou dovadă și garanție, că lupta susținută de fiul sârbătorit, are să curgă mai departe după aceleași principii și pentru același steag. Vă zic dar: Trăiască națiunea sârbească! Trăiască alianța noastră, a popoarelor asuprite! — Cu distinsă stimă: Dr. Gavril Tripov.

București (frânzește). Au nom des 200 000 membres de la ligue salve respectueusement. Urechea.

(În numele celor 200.000 membri ai Ligii salve respectuos).

Budapesta (nemțește). Plini de însofîțire, salutăm, în numele tinerimii universitare române din Budapesta pe iubitorul conducător al Sârbilor, ca unul din cei mai destoinici reprezentanți și antelupători ai ideii naționale. Conștii de faptele glorioase ale lui, strigăm un puternic: Jivio Miletić! Vlad, Vassu, Scurtu.

Bela-Türkva (Biserica-Albă, românește). Caracterului nepăt, luptătorului neîfrînt: tributul recunoștinței noastre. Dr. Novac, Dr. Tampil, Boboroni, Balanescu, Rozescu, Paleu, Rosiu, Nedici.

Din parlamentul maghiar.

Ședința din 16 l. c.

Desbaterea asupra proiectului, referitor la reconstruirea viilor, se continuă cu mult interes, cu toate-că Bányffy amenințase, că în cas de extindere a discuției va retrage proiectul. Opoziția este și aci care supune proiectul unei aprecieri meritorie și-i arată defectele multilaterale.

Deputatul Bolgár Ferencz amintește de proiectul prim elaborat în această chestiune de cătră fostul ministru de agricultură Festetich. Acest proiect a avut cu mult mai mari avantagii în prospect pentru clasa săracă a poporului și îndeosebi se referă la ținuturile mai muntoase. Întreabă, pentru-ce nu s'a subternut acela spre desba-

tere? Revenind asupra celui de față îl salută în principiu cu bucurie, arată părțile defectuoase și modul delăturării acestora.

Vorbește apoi pe larg despre remarcabile chestiune a falsificării vinului. Vinul artificial este una dintre cele mai mari pedee, că vierii nostri nu dau înainte și în ciuda legii din 1893 despre vinurile artificiale se falsifică în țeara întreagă vinurile în modul cel mai obraznic. Din Ianuarie 1894 însă n'a fost nime pedepsit pentru falsificare! Mai mult se falsifică vinurile cu extractul din strugure de grădină, cari se comandă din Trieste cu 6 fl. hectolitru, ear' vinul produs din ei se vinde cu 15 fl. hectolitru. Aceasta deci este a doua filoxeră, și în contra acestui abuz se reclamă procedura aspră a ministrului.

Szederkényi arată, că ar fi trebuit să se imiteze la compunerea acestui proiect referențele din alte state, bună-oară din Austria, unde paralele pentru reconstituirea viilor se pun ca împrumut la dispoziția țăranilor nu de cătră vre-o bancă, ci chiar din visteria statului. Face o propunere în numele partidului său, în sensul căreia proiectul e a se modifica astfel, ca suma provăzută să fie urcată cu încă 2 milioane, cu ajutorul căreia agricultorii săraci să fie provăzuți gratuit cu viță de vie, ear' suma împrumutată de fiecare se poată fi restituită în rate în termen de 6 ani.

Contele Festich Andor și actualul ministru de agricultură Darángi reflectează la cele indicate de antevorbitori.

La obiectul acesta mai sînt încă mulți înși insinuați, dintre cari și guvernamentali.

ECHOU.

(— Acest articol ne vine dela un preot din părțile Sătmăruului. —)

Sătmăr, luna Martie.

Cu o bucurie nespūsă am cetit hotărîrea stimărilor nostri martiri, că după eliberarea din pușcăriile ungurești au să se dea în mână un „Manifest” — firul cărării noastre politice pentru viitor. Cel mai firm document, că dînsii „cu toții” ies oțeliți din ghiarele torturei inimicului nostru. Manifestul a apărut numai cu 7 subscieri. De mii de ori onoare acelor bravi luptători, cari n'au hesitat nici pe un moment a se expune unei noue osănde — în interesul neamului românesc... Dar' pentru-ce lipsesc subscierile celorlalți confrăți?! Aceasta ne era cea mai curioasă întrebare pe acea vreme. Neînțelegerile ivite între fruntașii nostri politicieni ne causă multă mahnire; așteptam cu multă dragoste o rezolvire favorabilă... Și o presupuneam aceasta cu atât mai adins, fiindcă toată neînțelegera parea de acolo, că L. Albini voia a se face stăpîn peste un bun, ce nu era al său.

Ei, dar' ce să vezi, Popovici în desvîlirile sale ne spune vorbele lui Brote, că pe cinstiții poate nici într-o dată pierdere „Institutul Tipografic” îi dădea, ci mai mult pierdere organului partidului național. În care organ, dacă rămănea în mână lui Brote, el își străcura ideile sale și ale lui Sturdza, îmbrăcate, vezi bine în niște haine sărbătorești, ca așa impunînd exteriorul, să nu se observe veninul internului. L. Albini spune pe scurt aceasta despre Brote astfel: „așa se seducă pe oameni!”...

S'a făcut pace oreș-cum. Venerabilul nostru Rațiu n'a dat de așa mare poteră cum doriau intrigantii. Au rămas controverzanții — cum zice cela, „nici în car nici în tileagă”. Dar' a dat Dumnezeu și mai bine. S'a aflat unul și de cînte între ei și ne spune: Auziți vorbirea dela Iași a lui Sturdza, are mai mîduoasă explicare decât ceea-ce i-se dădea — ca și în trecut — pe vremea rostirei!

Știți oameni buni! părintele Lucaci a protestat întîrzieră „Manifestului” cu voiajul de pe la Roma. Dar' toate-s trecătoare, astfel și zilele voiajului de pe la Roma trecu și ce să vezi „Manifestul” [tot nu apare — așteaptă încă subscieri — chiar și pe a părintelui Lucaci. Dînsul face alt voiajul la București, convine și cu Brote—Slavici—Sturdza, cari abandonează programul din 1881 — se îndestulează cu un „cens curopenesc?”]

Ziarele din București se întreabă: unde-i „Liga”, ce face „Liga” — și-și răspund, că „Liga” numai la aparență mai există, de fapt ar fi desființată... Unde-i „Liga”? În buzunar la Sturdza... da, da, credeți-mă, „Liga” era în buzunar la Sturdza... Așa se zice — și așa și este, că dîl Sturdza e un om cu bunuri de povești. D-sa ambiționa portofoliul ministrului prim. Trebul deci se făcă contra-bont — se mătore pe cei cari îi erau în cale. Prilegiu bun! trebuie a juca pe „naționalist” mare, îndîscărat, care nu cruță nici măcar jertfele materiale — pentru-ce să cruțe, când dîslas are mai mult ca superfluu — și când știe, că astfel poate să satisfacă ambiției sale. „Liga” și-a făcut datorința, ergo, poate dispărea. Oare nu acesta e „nexus causal”, pus sub întrebare de „Tribuna” nrul 45, unde se

zice, că și guvernul și senatul municipal (al Bucureștiului) a șters subvențiunea ce o oferia până aci „Ligei”.

Ce se și zice în articolul de sub titlul „Săriti Români”? ... De astă-dată nu mai e vorbă de simple bănueli, nu mai e vorbă de păreri subiective, nu mai e vorbă de ipoteze, ci vorbă e de adevărul nud, de mărturisirea categorică, irecusabilă și absolut autentică, făcută de dl E. Brote „inspirat” din alte locuri.

Se poreclea de un Don-Juan politician, Pázmándy, făimosul intervievier al fruntașilor nostri, și ce să vezi, omul și-a jucat rolul bine, a știut promite și ademeni și mai bine.

Sînt abia câteva zile de când schimbăm idei asupra situațiunii atât de gîngăse a cauzei noastre politice, cu un Român de naștere, care însă după-cum însuși mărturisia, nu s'a amestecat nici-cînd în cele ale politicii, ci s'a îndestulit cu titlul de „un benevol spectator” al treburilor de aci, și credința Maghiarilor față de el e, că e un filo-maghiar și vezi bine, om de omenie, după zisa lor. Acest om de cînte fmi enarează: „Convenind cu Maghiarul N., mă întreabă despre Lucaci, cum se află? Cum i-a priit temnița? Lucaci tot Lucaci rămîne și după proba de înmăuiere — nu da? Nu frate răspunși! Lucaci de o vreme se poartă de minune, merită să-l proclamăm de delegatul cutărui sau cutărui cerc electoral, n'ai teamă nu va face nici o galibă. Pázmándy așa i-a strîns mîna, că nu i'a rămas putere a subscie nici „Manifestul”, atîta însă i'a lăsat totuși, ca se poată subscie contra lui Rațiu „marcanta” convențiunii”.

Ca să fie capăt la astfel de bănueli, repet și eu cele puse pe hîrtie de „Eremitul” în comunicatul său „Echou”, când zice: „Să trăiască deci Aurel C. Popovici! Vivant sequentes!” ... Când astfel salutăm pe neprihănitul Român de pe câmpiile Sătmăruului, unde părintele Lucaci a sîmănat așa de sănătoși siubur al simțimentului național, cu sufletul doios ne întoarcem cătră dînsul: Poporul sătmărean de nou așteaptă cutăvelul tău, acel popor, care la cuvintele tale dulci, îmbrăbătătoare s'a deșteptat la conștiința de sine. Ei din tăcere și pune capăt bănuiei, că doară i'ai fi părăsit.

Ne-ar dorea și deprima nespūs o atare părăsire.

Sinteanul.

Din Cluj.

— Scrisoare particulară. —

— 16 Martie 1896.

(Sărbarea zilei de 15 Martie din partea universitarilor maghiari. — De ale tinerimii române).

Ideile lui Martie, cum o numesc ziua aceasta cu multă emfasă oratorii de stradă și ziaristicii maghiari, e pentru patrioții nostri colegi maghiari și maghiarisați o sărbătoare națională sau mai corect o bună ocaziune de a înscena tîmbălăuri de stradă sub cuvînt, că sărbăzesc memoria antecesorilor lor din 48.

Cu zile înainte placcate mari tricolore cu niște litere cît pumnul, al alarmat publicul din Cluj fîvîțîndu-l cu frase bombastice la marea sărbătoare națională, care va fi așa și așa de grandioasă și înălțătoare.

Cum însă cu drept se zice, că dela prea sublim și prea măreț numai un mic paș e până la ridicul, m'a lovit și pe mine curiozitatea și m'am decis să asist și eu la scenele colegilor mei, se vîd ce impresie va face ea asupra mea; oare fi-va aceasta așa cum „mi-o imaginasem eu, sau va produce în mine impresia ridicolului și a caraghiosului. Public de „g ură casă” a luat parte ce-i drept în număr mare, au avut noroc cu aceea, că s'a nimerit ziua de 15 Martie chiar pe Duminecă, când toți lucrătorii, toate cafele și toate servitoarele es la „spațir” și apoi la acest fel de public poți conta, când e vorba de spectacol.

În fine pe la 11^{1/2} a venit tinerimea mult așteptată în frunte cu o bandă de muzicanți și s'a început programul, splendidul program. Numai două puncte voiu scoate în relief din întreg programul, unul pentru-că e de natură de a produce haz, ear' al doilea pentru-că e în legătură și cu noi Români, respective cu noi nemaghiari.

Eram tocmai ocupat cu luarea în revistă a publicului prezent, când deodată niște șbierete sălbaticie îmi ating neplăcut urechia. Mă întorc înspre direcția podului de unde veniau aceste sunete antidiuvane, și când coloa ce vîd... o pocitură de farmacist cu niște urechi de m... care gesticula din puteri cu amîndouă mîinile, da din picioare desperat și sbiera cu voce răgușită, da sbiera și nu declama, poesia de altcum frumoasă a lui Petőfi „Talpra magyar!”

M'am făcut cruce, ca de ucigă-l toaca și fără voce m'am uitat la cei din giurul meu, ca să cetesc de pe fețele lor impresia ce li-a făcut-o declamatorul celebru.

În loc de însofîțire, care a produs-o poesia aceasta în 1848, când a predat-o au-

torul ei Petőfi înaintea mulțimii din Pesta, n'am observat decât risete infundate și unele observări puțin măgulitoare pentru declamator, a cărui tip jidovesc era într'adevăr de compătimit.

— „De hiszen ez nem is magyar” (d'apoi că acesta nici nu-i Ungur), exclamă o muiere de lângă mine.

— „Ne had magad Schlesinger!” sbiera un altul și așa mai departe.

A urmat apoi o vorbire festivă din partea unui candidat de profesor. O vorbire bombastică plină de frase banale, laudă până la îngreșare adusă poporului maghiar.

Luna, stelele, nouri toți și toate se sting și se topește de mila poporului maghiar, și se întunecă la vederea suferințelor lui de veacuri. „Dur' veni-va vremea”, zice oratorul de stradă, „când regii nostri vor sta superați în palaturile lor din Buda și se vor cugeta cu durere la antecesorii lor caesar-austrieci (osstrák császári elődeire), cari nu l'au înțeles pe Maghiar. Veni-va vremea când naționalitățile se vor cugeta cu rușine la strămoșii lor, cari nu au voit să devină — Maghiari.

Și toate acestea au să se întîmple încă înainte de milleniul al 2-lea.

Noa, că-i tare minunat!!!

Atunci să ajungeți al doilea milleniu când se vor rușina Români de naționalitatea lor și se vor îndrăgi de armonioasă și dulce voastră limbă la la legesmegnemenedethetelen-ebbelenek.

*

Voiu trece la afacerile tinerimii noastre, că am zăbovit destul la caraghioslicurile patrioților din Cluj.

Ceea-ce ne dă în zi ele aceste material nesfîrșit de discutat și totodată ne umple inimile de bucurie, e epistola bravului Aurel C. Popovici, în care dă de gol pe trădătorii cauzei naționale.

Într'adevăr, dacă am stat pe gânduri multă vreme și nu ne-am declarat împreună cu colegii Pestani și Vienezi în chestiunea crizei, a fost pentru-că pe noi, cari am ținut așa de mult la Aurel Popovici, nu ne lăsa inima să rupem bîlul și asupra lui, care la aparență încă era părtaş al cli-ei trădătoare Brote—Slavici.

Azi însă, când „nexus causal” al tuturor relelor îl avem clar înaintea ochilor, grație iubirii de neam și a firmității de caracter a iubitorului Aurel C. Popovici, azi bucuria noastră e la culme și încrederea în conducătorii nostri adevărați restabilită.

Tinerimea a și trimis dlui Aurel Popovici o adresă de felicitare, asigurându-l de iubirea neschimbată ce l-o păstrează tinerii din Cluj.

În genere în întreaga societate română din Cluj domnește o dispoziție foarte bună în urma desvîlirii trădării naționale, de altă parte însă toți sînt convinși, că comitetul va face tot posibilul, ca lupta să fie dusă înainte cu abnegațiunea veche și va lua o poziție hotărîită față de tîmbălăul numit „milleniu” al celor dela putere.

v. mol.

Voci de presă

despre

călătoria lui Goluchovski.

Nu va fi, credem, fără interes să dăm câteva aprecieri ale presei despre visita ministrului nostru de externe la Berlin. Mai înainte să dăm cuvîntul corespondentului din capitala Germaniei al ziarului „Deutsches Volksblatt”. Eată ce i-se scrie între altele cu data de 13 Martie:

„Se accentuează în mod hotărît, că Germania privește cu deplină liniște un eventual războiu cu Franța singură. De altă parte însă e examinată în mod amănunțit întrebarea: dacă tripla alianță ar fi în stare să țină piept, acum după slăbirea așa de gravă a Italiei, unui atac venit din partea Rusiei, Francei și prietenilor lor laolaltă. Examinarea acestei chestiuni ar pute ușor duce la sporirea bugetului armatei austro-ungare, ba poate chiar al armatei noastre (adecă germane), dacă celor de aici nu le va succeda a convinge pe contele Goluchovski, că o apropiere amicală între Austria și Rusia în chestiunea balcanică nu numai că este dedit, ci că este și cu puțință cu nițică bunăvoință. Intrucât Polonezul Goluchovski este accesibil pentru astfel de poroiri ale guvernului german, este un secret, care „interesează foarte mult cercurile politice de aici”...

Pe timpul visitei, oficioasă „Vossische” spune, că:

„prezența contelui Goluchovski la Berlin este un eveniment de importanță preponderantă. Visita întărește durată și mai departe a raporturilor intime între Germania și Austria”.

cemvrie 1895, — s'au prezentat următorii concurenți:

Antipa (Dr. G.), Studii asupra pescăriilor din România. București 1895.

Florantin (I. Pop), Frumșeta liniară și frumșeta omului. Iași 1896.

Pisone (B.), Trigonometrul, instrument de topografie, etc. Manuscript într'un singur exemplar.

2. La Premiul Adamachi, de 5000 lei, care este a se da unei cărți scrise în limba română, cu un cuprins moral, de ori-ce natură, și apărută în cursul anului până la 31 Octomvrie 1895, — s'au prezentat următoarele lucrări:

Balanescu (Simeon), Blăstîmul. Poveste născocită. București 1895.

Brote (Eugen), Un memoriu politic. Chestiunea română în Transilvania și Ungaria. București 1895.

Dinescu Barzan (Ioan), Influența crizei morale asupra criminalității. București 1895. Georgescu (Sabin P.), Radu-cel-Framos. Tragedie istorică originală în 5 acte și în versuri. București 1895.

Sîmu (Romul), Monografia comunei Oriat. Sibiu 1895.

Stoica (Simeon), Higiena copilului dela naștere până la al 7-lea an al etății. Sibiu 1895.

4. La Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 10.000 lei, care este a se da celei mai bune lucrări a rîse românești despre „Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor”, s'a prezentat un manuscris cu motto:

„Istoric sînt, n'am frate,

„N'am rudă, n'am vecin...”

„Stăpîn am pe adevărul,

„Lui cată să mă închin.”

5. La Premiul Statului Eliade Radulescu, de 5000 lei, care este a se da celei mai bune lucrări scrise românești despre „Botanica populară română etc.” sau prezentat 3 manuscrise cu următoarele devize:

1. „Observaiu, culeșui, așezaiu.”

2. Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului.

3. „Dacă vrei să cunoști poporul, studiază-i mai înainte datinile și obiceiurile.”

6. La Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 6000 lei, care este a se da celei mai bune lucrări scrise românești despre „Psihologia și metafizica poporului român după literatura populară”, nu s'a prezentat nici un concurent.

7. Publicațiunile și manuscrisele prezentate la aceste concursuri în terminile regulamentare anunțate de Academie au fost trimise spre studiere comisiunilor, alese pentru acest scop în sesiunea trecută.

Prin încetarea din viață a neuitatului coleg Dr. D. Brândză, s'au descompletat atât comisiunea de 9 membri pentru premiile anuale, cât și comisiunea premiului statului Eliade-Radulescu. În ședința dela 3 Noemvrie s'a ales pentru completarea comisiunii premiilor anuale dl Gr. Ștefănescu, sub rezerva aprobării Academiei în sesiune generală; celelalte comisiune a rămas până acum ne-completată.

„Berl. Tagblatt“ și el vede în viața „demonstrarea nesdruncinabilității triplei alianțe“.

„Hamburger Correspondent“ asigură, că :

„poziția Italiei în tripla alianță a rămas neschimbată și după înfrângerea dela Adua și trebuie să rămână așa; aliații vor face tot posibilul, ca nici pe viitor să nu schimbe nimic în această privință“.

„National Zeitung“ zice, că înțelegerea între bărbaiți conducători-politici ai Germaniei și Austriei s'a întărit în toate afacerile politice generale. Ear' privitor la raporturile între Anglia și Austro-Ungaria, mai ales privitor la o eventuală mergere mână în mână a acestor două puteri în Orient, foia liberală berlineză zice, că nu s'a vorbit nimic în Berlin. Și adaugă :

„Că fiecare dintre puterile triplei alianțe este îndreptățită a pertracta de sine stătător și a încheia învoieli cu alte puteri asupra scopurilor, care nu privesc tripla alianță, e lucru cunoscut. Conte Goluchovski n'ar fi avut deci nici motiv, a se consfăți în această privință la Berlin“...

Să vedem acum ce spune „Kölnische Zeitung“ după plecarea din Berlin a lui Goluchovski :

„Timp de patru zile, cât petrecu aici, el a avut în fiecare zi dese ocazii, a vorbi cu oamenii de stat de aici, și împăratul a avut ca el o lungă convorbire. Se poate deci lua ca lucru sigur, că s'a produs o preschimbare de vederi radicală despre toate chestiunile politice. Nu se poate trage la îndoaie nici aceea, că s'a ajuns la o înțelegere... Și bunele relații personale între conducătorii responsabili ai politicii externe a împăraților atât de strins împrietenite, nu vor contribui puțin (!) a solidifica și a promova, pe cât se va pute (!) adevăratul scop al triplei alianțe: menținerea păcii europene. Învoielile pozitive nu s'au încheiat; nici nu era motiv să se facă. Dar în toate chestiunile pendente va fi garantată (!) o acțiune comună pe viitor ca și în trecut.“

Alte oficioase germane, în primul rând archioficioasa „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ și eminent-oficiosul „Hamburgischer Correspondent“ tac mulcom despre rezultatele întrevederii.

Ear' „Neue Freie Presse“ dela 15 Martie comentând și ea însași rezultatele întrevederii, și făcând revista presei germane, zice :

„În comunicările ce avem la îndemână lipsește cu totul vre-o indicațiune despre împăcirea, dacă și întru cât raporturile celor două împărății față cu Rusia și Anglia în amănunt au fost obiect al întrevederii din Berlin“.

Ca încheiere găsim o depeșă din Berlin foarte ilustrativă și caracteristică în „P. Lloyd“ dela 17 Martie :

„Părechia regală germană va lua mâine seară (17 c) parte la prânzul dat în ambasada rusă de aici“.

Extrem de semnificativ, patru zile după plecarea lui Goluchovski dela Berlin! Tot povestea ibovnicului cu două fete.

(„Neue Freie Presse“ n'are această depeșă).

Cronică politică.

(Partid mort). „Liberalii“, adică partidul jidano-german din Austria, voină a înhala o țir de aer în corpul muribund al partidului lor, plănuia să convoace în luna Maiu o conferință generală. Văzând însă, că niciări partizanii nu se însuflețesc pentru procedura de reîmpres-petere, „planul cu conferința a căzut cu deservire baltă“, — scrie „Neues Wiener Tagblatt“.

Și când te gândești, că partidul „liberal“ e cel mai puternic la număr în Reichsrath, cuprinzând 109 deputați! Un monstru în putreziciune.

(Sultanul și Ferdinand). Misiunea, care a adus prințului Ferdinand recunoașterea Sultanului era compusă din patru inși : Zihni-pașa, Tewfik-bey, majorul Timur și Resid-bey. Până la Filipopol au fost trimiși spre întimpinare: colonelul Marcov, ministrul căilor ferate Madjarov și secretarul ministrului-president. La gara din Sofia îi așteptau: adjutantul de arăp, colonelul Stoiakov; secretarul prințului; în sfârșit căpeteniile autorităților civile și militare.

În prima zi, la 13 Martie, Zihni-pașa a predat prințului marele cordon al ordinului Osmanie în brillante; pentru principesa: marele cordon al ordinului șefakat și pentru mititelul Boris: marele cordon al ordinului medijidi în brillante.

A doua-zi, Zihni-pașa a predat prințului cu mare pompă, la palat, cele

două ferme: prin unul îl confirmă prinț al Bulgariei „în virtutea tractatelor internaționale existente“; ear' prin cel al doilea „îl însărcinează cu ocărnuirea Rumeliei-Orientale“.

Se înțelege, că comedianțul Ferdinand a spus, ca toți comedianții și șvinderii politici, o mulțime de banalități despre lealitatea, credința către Sultan și de grija lui pentru binele poporului seu. Printre poporul deja eliberat se pot străcura și comedianți, dar' poporului asuprit îi trebuiesc înainte de toate caractere.

CRONICĂ

Sibiu, 18 Martie n. 1896.

Monarchul acasă. M. Sa prea grațiosul nostru Monarch, a părăsit Sâmbătă după amiază, 14 Martie, locul paradisiac, numit Cap-St-Martin, situat în Riviera (Jermurile) franceză, unde a stat 3 săptămâni, împreună cu soția Sa, prea grațioasa noastră Suverană. Însoțit de contele Paar, adjutant general; de contele Wolkenstein, măiestru suprem de bucătărie și de consilierul aulic cavalerul Klaudy, priveghetor suprem al călătoriilor domnești, M. Sa s'a întors acasă, la Viena, luni seara, 16 Martie. M. Sa împărăteasa de-a dreptul dela gară s'a dus pe yacht-ul „Miramare“, pentru a lua drumul spre insula Corfu. Aici, prea grațioasa Suverană va sta până la finea lunii Aprilie și apoi numai se va reîntoarce acasă, spre a lua mai târziu parte la „milleniu“.

Doi rătăcești. Primim știri supărătoare despre două nemernicii, ce merită să fie infierate: Preotul român Nicolae Lungu din Gioroc (comitatul Aradului), a luat parte cu trup cu suflet la sărbarea de 3/15 Martie în care zi a fost în sfânta biserică românească o vorbire patriotică preamărind pe Kossuth, Széchenyi și Deák. Împinteniții din comună l-au îndrăgit deci foarte mult pe acest preot! Să-i fie rușina nemernicului!

— În opidul Lăpușul-unguresc învătătorul Farcaș Aurel în loc de a merge Duminecă cu elevii la biserică, s'a dus cu banda ungurească cântând „hora“! lui Kossuth Lajos. Bravo ție nerușinatule!

Un fșpan și fiul său. În fonograful căpetniilor din Făgăraș „Fogaras és vidéke“ între altele, a văzut lumină și următoarea notiță ce caracterizează așa de bine relațiile dintre tată și fiu: „Servească spre știre că eu mai jos subscrisul nu plătesc nici un fel de datorie făcută de fiul meu majorean. Walter. Făgăraș Martie 1896. Bauszner Guidó, fșpanul comitatului Făgăraș.“

Kasics Péter. Denunțările lui Kasics la adresa lui Fejérváry și Gromon au provocat un mare interes în toate cercurile, în presă și în culorile parlamentului. Provocările la duel se țin lanț, dar' nu se execută. O notă hazlie în această afacere este provocarea lui Gromon. Conferând secundă acestuia cu secundanții lui Kasics, acestia pretind, ca să-i asigure pe cuvântul de onoare, că cele amintite cu privire la mandatarul lor Gromon nu s'au basat pe adevăr. Gromonistii, firește, n'au voit și n'au putut declara aceasta. Astfel nu s'a făcut învoială la duel. Kasics a mai fost provocat și de secretarul de stat Schystra, care pe urmă și-a retras provocarea din motiv, că Kasics are două afaceri de onoare pendente, cu Fejérváry și cu Gromon. Unul se ascunde adică după spatele celui alt.

Cel mai nou scandal. Ca bureții după ploaie astfel resar scandelele în sfatul societății nobililor noștri „stăpânitori“. Cel mai nou scandal este afacerea dintre contele Slenko Klebelsberg și ministrul a latere Jósika. Klebelsberg scrisese în anul trecut un articol „Panama maghiară“, în care atacase pe Jósika, pentru care articol fusese oșândit la 6 luni închisoare. Scăpat din închisoare, a trimis lui Jósika o scrisoare insultătoare, în urma căreia Jósika a venit la Budapesta pentru a se-și cerea satisfacțiune. Se zice, că Klebelsberg a propus eschiderea lui Jósika din casina maghiară din Budapesta. Finea scandalului acestuia nu este încă cunoscută.

Triumful libertății — conturbat. Cetim în foile maghiare următorul cas: Pe când era adunată tinerimea maghiară din Budapesta pentru sărbarea zilei de 3/15 Maiu, ear' eroul zilei declama cu mult patos „Talpra magyar“ — declamatorul fu lovit deodată de un ocloc aruncat din o fereastră a palatului apropiat. Haita intră furioasă în localitățile unui avocat din acel palat și maltrăta pe membrii familiei, cari numai prin poliție au putut fi scăpați din ghiarele haitei. Poliția a pornit cercetare atât pentru eruirea „atentatorului“, cât și a acelora cari au dăbărit în contra avocatului.

Szeles Adorján, martirul Ungurilor, a fost extradat de către guvernul francez, care s'a convins, că nu este fugăr politic, ci un hoț miserabil. Szeles e tocmai pe cale spre Budapesta, unde-l așteaptă cu brațele deschise Pázmány și protectorul, dar' îndeosebi — temnița!

Echt jüdisch! Cetim un cas foarte interesant. În zilele trecute toate foile maghiare plâneau lacrimi amare din cauza sinuciderii unui poet ungur, Emanuel Márton, Ovreci veritabil. Sinuciderea fusese anunțată în „Pécsi Figyelő“, ear' ca motiv era amintită sărăcia și miseria poetului, căruia nu-i era cu puțință a-și susține mama și cele 4 surori. În urma acesteia prietenii poetului au publicat

în diferite reviste poeziile acestuia, făcând apel către public a sprigini familia nenorocitului. Apelul a avut efect, poeziile sale au devenit interesante prin nenorocirea descrisă cu căldură și în curând s'a trimis mamei nenorocite, — care altcum are o prăvălie destul de rentabilă — o sumă considerabilă. După primirea sumei, poetul, sănătos ca mărul, publică o scrisoare în „Pécsi Figyelő“, în care desminte categoric știrea despre moartea sa. Mare mișel! Redactorul dela foia amintită însă fi va da de cap, căci comparând scrisoarea primă, în care și-se comunica vestea morții, cu desmintirea, constată, că autorul aceleia e tot „poetul“. Aha, Marton-leben, da hast's!

Chestiunea de onoare a universitarilor din Viena. Această chestiune de mare importanță socială a devenit obiectul interesării generale. Eată rezoluțiunea studenților antisemitei votată în contra Ovreilor: „Apreciând pe deplin faptele, că între creștini și Ovrei este o mare deosebire fizică și morală, că prin nedesăvârșirea ovrească caracterul nostru propriu a suferit mult; considerând multe dovezi ce ni-au dat studenții ovrei deservirea lor deosebită de onoare și caracter și fiindcă peste tot sunt despoiați de onoare după noțiunile noastre germane, — adunarea de azi, a studenților aparținători asociațiilor capabile de apărare, enunță: a nu mai da Ovreurilor satisfacție cu arma“. — După-cum am comunicat deja, senatul universitar a discutat asupra acestei chestiuni și a luat hotărâre de desaprobară aspră în contra rezoluțiunii. Tinerimea ovrească a ținut din nou adunare, la care a votat unenim o rezoluțiune contrară, în care își exprimă indignarea în contra antisemitei și provoacă întreaga tinerime jidovească dela universitățile străine a lucra solidar și a-i sprigini în lăcrarea contra antisemitei. — Foia socialistilor „Arbeiter Zeitung“ din Viena, simpatiză altcum Ovreurilor, dojenește senatul universitar pentru amestecul în această afacere. Deputatul Roth a adus în ședința de altalieri afacerea în parlament pe calea unei interpelări adresată ministrului de culte. Conform unei telegramme sosite lui „Pester Lloyd“ lucrul s'a discutat și în consiliul ministerial, ear' rectorul universității a primit ordinul a porni cercetare disciplinară în contra corifeilor, cari au pus la cale rezoluțiunea antisemitei. Eată o chestie foarte interesantă!

Floricea. „Românul“, vorbind de inundațiile pricinuite de Rhin, zice: „Se depeșează din Mannheim, că apele Rhinului venind mari, s'au revărsat și au incendiat toate împregiurimile“!

Necrolog. Se aduce la cunoștința tuturor rudenilor, amicilor și cunoscuților înecarea din viață a prea iubitului și neuitatului soț, frate, tată și moș Nicolau Barbu, avocat, care după scurta suferință, împărățit fiind cu sfintele taine, și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului, în 16 Martie n. la 1½ ore d. a. în al 62-lea an al etății și al 35-lea an al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor așeza spre odihna eternă Mercuri în 18 Martie a. c. la 2 ore d. a. în cimiterul grcat. din loc. Lipoveni. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Alba-Iulia, în 17 Martie n. 1896.

Din public.*)

Curs de altoit pomi.

Subscrisul comitet a dispus arangiarea unui curs de altoit cu demonstrațiuni din pomărit. Cursul se va ține Sâmbătă la 9/21 d. a. și Duminecă la 10/22 Martie a. c., în opidul Seliște, sub conducerea presidentului D. Comșa și a membrului din comitet, dl Ioan Chirca, vicenotar.

La acest curs sânt poțitiți a lua parte toți membrii Reuniunii, cum și alți cultivători de pomi.

Sibiu, 3/15 Martie 1896.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comit. Sibului“.

Victor Tordășianu, secretar. Dem. Comșa, president.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Graz, 18 Martie nou. R-representanții reuniunilor studențești german-naționale, au luat ieri într'o conferință rezoluțiunea, că se alătură la hotărârea colegilor lor din Viena, prin care acestia declară pe universitarii ovrei ca incapabili de satisfacțiune.

Triest, 18 Martie n. Ziarul „Piccolo“ vestește din Roma, că guvernul italian va cere camerei un credit de 140 milioane franci pentru scopurile campaniei din Africa. Din această sumă 54 milioane vor fi înscrise în bugetul de pe acest an, ear' restul de 86 milioane în bugetul anului viitor. Guvernul mai depune încheierea unui armistițiu cu Abyssinienii și în urmă va cere votul camerei pentru încheierea păcii.

Universitatea din Neapole a fost închisă din cauza turburărilor studențești înscenate pe motivul campaniei din Africa.

Bibliografie.

În „Editura cărților școlare“ din Brașov a apărut: „Istoria patriei“ în legătură cu evenimentele epocale din „Istoria universală“ pentru școalele populare române, de Vasile Goldis, profesor. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu, Brașov. Preț 25 cr.

A apărut în editura librăriei Carol Müller Poesii de Ioan N. Roman; poetul gingaș și delicat, atât de căutat și atât de apreciat de toți cetitorii de gust și-a adunat toate frumoasele sale producțiuni într'un volum, care a apărut acum de curând și căruia presa i-a făcut o călduroasă primire, justificată de valoarea operei literare a dlui Roman.

Volumul în elegantă ediție, cu 230 pagini, se vinde cu prețul de 1 leu (50 cr.).

Prețul mărfurilor.

Plăta din Sibiu. Dela 17 Martie nou. Grâu frumos hect. fl. 4.90 până 5.40; grâu mestecat hect. fl. 4.10 până 4.70; sâcăra hect. fl. 3.40 până 3.80; orz hect. 3.80 până 4.20; ovės hect. fl. 2.10 până 2.60; cucuruz hect. fl. 3.40 până 3.80; mălaiu hect. fl. 4.— până 4.50; cartofi hect. fl. 1.20 până 1.40; sâcăra de cânepă hect. fl. 5.— până 5.50; mazere hect. fl. 5.50 până 6.—; linte hect. 7.— până 8.—; fasole hect. fl. 5.— până 6.—; păsat de grâu 100 chilo fl. 14.80 până —.—; făină nr. 0 100 chilo fl. 14.80; făină nr. 1 100 chilo fl. 13.40 făină nr. 3 100 chilo fl. 12.—; slănină 100 chilo fl. 54.— până 54.—; unsoare de porc 100 chilo fl. 58.— până 60.—; sâă brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—; sâă de lumini 100 chilo fl. 28.— până 29.—; lumini turnate de sâă 100 chilo fl. 38.— până 39.—; săpun 100 chilo fl. 20.— până 30.—; fân 100 chilo fl. 1.80 până 2.40; cânepă 100 chilo fl. 32.— până 35.—; lemne de foc uscate metr. cubic fl. 2.50 până 3.25; spirit p. 100 L. % fl. 55.— până 58.—; carne de vită chilo 50 până 60 cr.; carne de vițel chilo 34 până 50 cr.; carne de porc chilo 46 până 50 cr.; carnea de oaie chilo — până — cr.; ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Plăta din Făgăraș. Dela 13 Martie nou. Grâu frumos hectolitra fl. 5.— până fl. 5.50; grâu mestecat fl. 4.20 până 5.—; sâcăra fl. 3.60 până fl. 3.80; cucuruz fl. 3.20 până fl. 3.50 ovės fl. 2.20 până fl. 2.50 orz fl. 3.50 până 3.80; sâcăra de cânepă fl. 5.— până 6.—; sâcăra de in fl. —.— până fl. —.—; fasole fl. 4.50 până fl. 5.—; mazere fl. 5.— până fl. 6.—; linte fl. 6.— până fl. 7.—; cartofi 80 cr. până fl. 1.20; mălaiu fl. 9.— până fl. 10.—; sâă brut 100 chilo fl. 22.— până fl. 24.—; lumini turnate de sâă fl. 38.— până fl. 40.—; unsoare de porc fl. 60.— până fl. 62.—; slănină fl. 52.— până fl. 60.—; cânepă fl. 30.— până fl. 35.—; fân fl. 1.80 până fl. 2.50; săpun 100 buc. fl. 15.— până fl. 18.—; spirit pro litră fl. 60.— până fl. 80.—; carne de vită chilo 40 până — cr.; carne de vițel 36 până — cr.; carne de porc 40 până — cr.; carne de oaie 24 până — 44 cr.; ouă 6 cu 10 cr.

Calendarul zilei.

19 Martie n. 1896.

Italian: Mc. Vas., Eugen ș. a.

Gregorian: Iosif Log.

Soarele: răsare 6.02, apune 5.58 m.

Puletin meteorologic.

Sibiu, 18 Martie n. 8 ore dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 736.5)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observată	Diferența din presință		
730.8	+1.7	+2.4	+14.4+2.0
			NV

Din țeară 16 Martie n. 7 ore dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	viteza
Budapesta	763	— 0.2	NV	1
Sătmar	762	— 1.2	SV	1
Cluj	762	8.7	V	2
Orșova	761	2.4	N	2
Arad	762	1.4	NV	1
Panciova	76	— 1.8	V	1

Sosiți în Sibiu.

În 10 Martie n. 1895.

Hotel „Împăratul Romanilor“. Felzman, maior și Leutsch, comerciant în Mediaș. A. Oser din Viena și S. Grün din Aiud, comercanți. I. Zinner din Fume. S. Schuberger cu soția, privatier și Dr. Șonchea, avocat din Făgăraș.

Hotel „Neurhrer“. C. Senter din München, Singer din Budapesta, Elsnor din Pesta-Nouă, toți voievozi.

Hotel „Meltzer“. I. Dieu, econom din Sebeș. A. Rava, privatier din Orșova. Schmidt, comerciant. G. Schmidt, notar din Vușir.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 16 Mar. 1896. n.

Sămînța	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela
Grâu				
Bănățenească nou	77	6.75	6.85	78
Grâu dela Tisa	77	6.80	6.90	78
Grâu „Pesta“	77	6.75	6.85	78
Grâu de Alba-Reg.	77	6.75	6.8	78
„Bacsa“	77	6.85	6.95	78
Grâu ung. de Nord	77	—	—	78

Sămînțe, vechi ori noue	Sotal	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela
Săcăra	70—72	6.4	6.50
Orz	60—62	4.8	5.—
de nutreț de vițel	62—64	5.25	5.90
de boro	64—66	6.—	7.—
Orz	39—41	6.10	6.45
Cucuruz (porcamb)	bătă	75	4.10
de alăsoia	75	4.10	4.25
Mălaie	—	5.80	5.60

Grâu	Sept.-Oct. Mart.-Apr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
Cucuruz	Main.-Iun. Iulie-Aug.	6.68	6.70
Orz	Mar.-Apr.	4.10	4.1
		4.29	4.30
		6.14	6.16

Produse diverse	Sotal	Calitatea
Săm. de trif.	Lucernă ungurească	38.— 48.—
Oleu de rap.	rafinat	29.— 32.—
Uns. de porc	dela Pesta	55.— 55.0
Slănină	dela țeară	— —
Săă	sventată	— —
Frânze	sfârșită	— —
Lăcăr	alavon, nou	16.— 17.—
Miere	bănățenească	16.— 16.50
Ceară	brută	— —
Spirit	galbină străcurată de Rosenau	— —
	brut	— —
	Dreșdina de spirit	— —

Cursul pieței din Sibiu.

Din 18 Martie n. 1896

Hartie-monetă română	Cump.	9.49	vând. 9.55
Lire turcești	—	10.10	10.60
Imperiali	—	9.52	9.58
Ruble rusești 100 a	—	127	1.28
Galbeni	—	5.55	5.66

Bursa din Budapesta.

Din 16 Martie n. 1896

Benta de aur ung. 6%	—	—
„ de aur ung. 4%	122.15	—
„ ung. val. cor. 4%	98.75	—
Împrumutul căilor ferate ung.	125.50	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	121.50	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	102.—	—
Bonuri rurale ung.	97.—	—
„ croate-slavone	98.—	—
Obligațiunile desp. regalilor	100.10	—
Împrumut cu premiu ung.	162.—	—
Locuri pentru regularea Tisei și Seghedin	141.50	—
Benta de hartie austriacă	100.50	—
„ de argint austriacă	100.75	—
„ de aur austriacă	12.02	—
Locurile austriace din 1890	—	—
Acțiunile băncii austro-ungare	1016.—	—
„ de credit ung.	—	—
„ de credit aust.	—	—
Soritori fondare ale institut. de cred. și economiei „Albina“	103.75	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	5.67	—
Napoleon-d'ori	9.7	—
Mărci 100 imp. germane	19.05	—
Londra 10 Livres sterlingi	128.—	—

Bursa de Viena.

Din 16 Martie n. 1896

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	122.14
Renta ung. v. c. 4%	99.—
Împrumutul căilor ferate ung.	125.60
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	121.70
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	100.—
Bonuri rurale ung.	97.14
„ „ croate-slavone	101.—
Împrumut cu premiu ung.	153.—
Losuri pentru regularea Fisei și Seghedin.	142.—
Renta de hârtie austriacă.	100.65
„ „ argint austriacă.	100.95
„ „ aur austriacă	142.—
Losuri austriace din 1880	—
Acțiunile băncii austro-ungare	1020
„ „ de credit ung.	421.51
„ „ de credit aust.	246.50
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.68
Napoleon d'ori.	9.8
Mărci 100 lmp. germane	59.06
Londra 10 livres sterline	128.—

Având de cuget a furnisa toate mărfurile mele pentru bani gata în mod ieftin, îmi iau voe încă de azi a oferi spie vnzare

Pentru ori-care preț

mai ieftin ca la vnzare totală (Ausverkauf)

toți articii din marele și variatul meu deposit de vestminte pentru domni și băieți, fabricat propriu; ghețe de dame și domni; palării, cravate, ploiere și umbrele, asigurând pe mușterii mei de o mulțumire în toată privința.

Totodată atrag atențiunea, că cu același principiu mă îngrijesc de

marele meu atelier de croitorie

condus de un croitor cât se poate de bun și provăzut cu toate speciile cele mai alese de materii indigene și străine veritabile de lână, în care

de azi începând

se efectuesc cu prețuri teribil de ieftine tot felul

de comande de măsură în restimp de 24 ore.

Zace deci foarte potrivit în interesul p. t. publicului a se convinge de fapt despre toate aceste asigurări cât se poate de iute.

Toți articii pot fi cumpărați și pe lângă plățirea în rate între împregiurările cele mai favorabile. [1066] 2—22

Cu deosebită stimă

ISAK ASCHER,

atelier de croit și mare deposit de vestminte pentru bărbați și băieți, Sibiu, str. Cisnădiei nr. 4—6, edificiul comandai de corp.

Un candelabru

mare și frumos, într'aurit în foc, pentru 36 lumini, fiecare lustru e provăzut cu 8 prisme de cristal, potrivit pentru biserică și capele și peste tot pentru locale mai mari, se vinde din cauza schimbării localului. [1010] 3—3

Unde, a se întreba la administrațiunea acestei foi.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune

ȚINEREA VITELOR

de
Eugen Brote,
president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

La „Institutul Tipografic” în Sibiu se află de vnzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAND.

TRADUCERE DE
IACOB AFIN NICOLESCU.
Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihály de Apșa printr'un circular special.

„Institut Tipografic” în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vnzare, de viieri, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înșințarea și conducerea de astfel de însoțiri

de
F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania”.

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiuului”.
(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr., recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA”

în SIBIU.

fundată în anul 1868

[803] 8

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe cazul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plățira:

Despăgubiri pentru daune cauate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1,095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
960.343 fl. 42 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Slivoviță de Bănat

premiată cu diploma de onoare, medailă de aur și hors concurs, din căzănăriile lui

Câmpianu și Smeu,

Prigor (Bănat).

[3590] 21—25

Deposite: Viena IV., Wiedner Gürtel nr. 20.
București, Calea-Griviței nr. 117.

Se caută reprezentanți români în orașe mari pentru Austro-Ungaria.

Diplomă de onoare.

Institut Tipografic în Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ și DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recușite de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuesc repede.

Bilete de vizită
după plac și cerere

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu plicuri în casete.

Biblioteca populară a „Tribunei”

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Dicționar

român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.